

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 04 » Укр 09 2017 рік

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТИПОЛОГІЯ ПОМИЛОК**

Галузь знань 0303 Журналістика та інформація

Спеціальність 5.03030301 Видавнича справа та редагування

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	<u>2348/14</u>
<u>Белл</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>17</u> р.

Київ – 2017 рік

Робоча програма «Типологія помилок» для студентів III курсу галузі знань 0303 Журналістика та інформація, спеціальності 5.03030301 Видавнича справа та редагування

29 серпня 2017 року – 15 с.

Розробник: Микитенко Вікторія Олександрівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 29 серпня 2017 року №1

Голова циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

О.В.Груздьева

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів	Галузь знань 0303 Журналістика та інформація	Нормативна
5-й сем.	Спеціальність 5.03030301	
2,5	Видавнича справа та редагування	
Змістових модулів		Рік підготовки
5-й сем.		3-й
2		Семестр
Загальна кількість годин – 75		5-й
5-й сем.		
50		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних		Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»
5-й сем.	18 год.	
	Практичні	
	18 год.	
3,1 год.	Індивідуальні	
	10 год.	
	Модульний контроль	
3,1 год.	4 год.	
	Самостійна робота	
	25 год.	
3,1 год.	Вид контролю	
	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати знання студентів про природу, причини і типи помилок; оволодіти теоретичною базою сучасної девіатології та практичними навичками редакторської роботи над анормативами. На основі теоретичних знань майбутні редактори повинні вміти розпізнавати різні типи помилок, встановлювати причину відхилення від норми і редагувати текст.

Завдання:

- висвітлити основні етапи становлення та розвитку девіатології в світі та Україні;
- дослідити проблематику помилки у видавничому процесі;
- визначити роль типології помилок у редагуванні та коректурі тексту;
- проаналізувати екстра- та інтралінгвальні причини помилок у різних видах редагованих текстів;
- опрацювати та засвоїти матеріал, який допоможе чіткіше простежувати помилки та розрізняти їх типологію.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути такі **компетентності:**

- спираючись на знання соціального, правового, економічного аспектів існування суспільства, вміти здійснювати професійну діяльність у всіх її видах, використовуючи державну та іноземну мови;
- мати навички збору інформації, використовуючи сучасні комп'ютерні технології;
- вміти виступати з доповідями і повідомленнями перед аудиторією за результатами власної пізнавальної діяльності, дотримуючись орфоепічних і граматичних норм;
- писати твори, добираючи відповідні мовні засоби, виражаючи своє ставлення, враховуючи ситуацію спілкування, зокрема адресата;
- виконувати обов'язки творчого працівника редакції, видавництва чи видавничої структури згідно зі штатним розписом;

- робити редакторський аналіз авторського оригіналу;
- редагувати неправильно побудовані речення, виправляти орфоепічні і граматичні помилки в мові мас-медіа;
- аналізувати текст щодо правильності;
- розпізнавати недоцільні відхилення від норми;
- знати причину і рівень локалізації помилки;
- знаходити оптимальні способи редагування;
- характеризувати роль типології помилки у редагуванні та коректурі тексту;
- аналізувати обставини допущених помилок у редагованих матеріалах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи мовної та мовленнєвої девіатології

Тема 1. Типологія помилок як навчальна дисципліна. Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Загальна класифікація помилок. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.

Тема 3. Лексика неосновного фонду і редакторська практика. Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання. Суржик і система його подолання.

Тема 4. Фразеологія у творчій лабораторії редактора.

Тема 5. Неточне формотворення і вади зв'язку слів: найпоширеніші морфологічні й синтаксичні помилки.

Тема 6. Ясність тексту: типи помилок, які її порушують.

Змістовий модуль 2. Основи комунікативної девіатології

Тема 1. Загальна характеристика комунікативних помилок.

Тема 2. Логічні та фактичні помилки.

Тема 3. Ментально-психологічна природа авторських помилок.

Тема 4. Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.

Тема 5. Редактор як джерело спотворення тексту.

Тема 6. Типологія помилок як інструментарій майстерності редактора.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					
		Лекції	Практ.	Сем.	П.к.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Основи мовної та мовленнєвої девіатології							
Тема 1. Типологія помилок як навчальна дисципліна. Вступ. Предмет і завдання курсу. Зв'язок з іншими дисциплінами.	2	2					
Тема 2. Загальна класифікація помилок. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.	6	2				2	2
Тема 3. Лексика неосновного фонду і редакторська практика. Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання. Суржик і система його подолання.	14	2	6				6
Тема 4. Фразеологія у творчій лабораторії редактора.	4	2				2	
Тема 5. Неточне формотворення і вади зв'язку слів: найпоширеніші морфологічні й синтаксичні помилки.	8	2	4				
Тема 6. Ясність тексту: типи помилок, які її порушують.	4	2				2	2
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1.	40	12	10		2	6	10
Змістовий модуль 2. Основи комунікативної девіатології							
Тема 1. Загальна характеристика комунікативних помилок	4	2	2				
Тема 2. Логічні та фактичні помилки.	8		2			2	4
Тема 3. Ментально-психологічна природа авторських помилок.	8	2				2	4
Тема 4. Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.	7		2				5
Тема 5. Редактор як джерело спотворення тексту.	4		2				2
Тема 6. Типологія помилок як інструментарій майстерності редактора.	2	2					
Модульна контрольна робота 2.	2				2		
Разом за змістовим модулем 2.	35	6	8		2	4	15
Разом за семестр	75	18	18		4	10	25

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лексика неосновного фонду і редакторська практика.	2
2	Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання.	2
3	Суржик і система його подолання.	2
4	Неточне формотворення (найпоширеніші морфологічні помилки).	2
5	Вади зв'язку слів: найпоширеніші синтаксичні помилки.	2
6	Загальна характеристика комунікативних помилок.	2
7	Логічні та фактичні помилки.	2
8	Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.	2
9	Редактор як джерело спотворення тексту.	2
Разом		18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна класифікація помилок. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.	2
2	Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання.	2
3	Суржик і система його подолання.	2
4	Неточне формотворення (найпоширеніші морфологічні помилки).	2
5	Ясність тексту: типи помилок, які її порушують.	2
6	Логічні та фактичні помилки.	4
7	Ментально-психологічна природа авторських помилок.	4
8	Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.	5
9	Редактор як джерело спотворення тексту.	2
Разом		25

Карта самостійної роботи студента

Теми курсу	Академічний контроль	Термін виконання (тижні)
V семестр		
Змістовий модуль 1. Основи мовної та мовленнєвої девіатології		
Загальна класифікація помилок. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.	Індивідуальне заняття	III
Лексика неосновного фонду і редакторська практика. Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання. Суржик і система його подолання.	Практичні заняття	IV- VI

Ясність тексту: типи помилок, які її порушують.	Індивідуальне заняття	VIII
Змістовий модуль 2. Основи комунікативної девіатології		
Логічні та фактичні помилки.	Індивідуальне заняття	IX
Ментально-психологічна природа авторських помилок.	Індивідуальне заняття	XI
Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.	Практичне заняття	XIV
Редактор як джерело спотворення тексту.	Практичне заняття	XVI

7. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, захист ІНДЗ (реферат).

Методи письмового контролю: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

8. Розподіл балів, які отримують студенти за семестр

Таблиця 8.1

<i>Вид роботи</i>	<i>Максимальна кількість балів за один вид роботи</i>	<i>Обов'язкова кількість виконаних завдань за курс</i>	<i>Максимальна кількість балів за всі види роботи</i>
1. Відвідування лекцій	1	9	9
3. Відвідування практичних занять	1	9	9
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	7	35
6. Робота на практичному занятті	10	5	50
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50
Всього			153
Коефіцієнт	1,53		
Залік			100

Таблиця 8.2

Критерії і норми оцінювання навчальної діяльності студентів на лекціях

<i>Максимальна кількість балів 1</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
1	Студент присутній на занятті, конспектує навчальний матеріал, знає положення теорії, може навести приклади їх застосування в практичній діяльності.
0	Студент відсутній на занятті.

Таблиця 8.3

Критерії і норми оцінювання навчальної діяльності студентів на практичних заняттях

<i>Максимальна кількість балів - 10</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
9-10	Висока активність на ПЗ і достатньо високий рівень самостійної підготовки.
7-8	Достатня активність на ПЗ та достатній рівень самостійної підготовки, проте студент допускає неточності при формулюванні певних положень, негрубі помилки при виконанні лінгвістичних вправ.
5-6	Середня активність на ПЗ і середній рівень самостійної підготовки, студент допускає неточності при формулюванні певних положень, грубі помилки при виконанні лінгвістичних вправ.
3-4	Низька активність на ПЗ і низький рівень самостійної підготовки, студент допускає низку грубих помилок, низький рівень знань теоретичного матеріалу.
1-2	Пасивна поведінка студента на ПЗ і відсутність будь-якої самостійної підготовки, репродуктивне списування текстів навчального матеріалу або його запису після колективного опрацювання навчального матеріалу

Таблиця 8.4

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

<i>Максимальна кількість балів - 25</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення курсу.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

9. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій.
- Навчальні посібники.
- Робоча навчальна програма.
- Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- Засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).
- Роздавальний матеріал до тем, схеми, таблиці, тестові завдання.
- Перелік основних термінів та понять з дисципліни.
- Питання для самоконтролю за темами.

10. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть оволодіти **знаннями про:**

- типологію помилок як наукову дисципліну;
- види помилок та причини їх виникнення;
- ментально-психологічну природу авторських помилок;
- методику редагування;
- різні технології редагування.

умітимуть:

- знаходити девіації у текстах різних видів і жанрів та виправляти їх;
- класифікувати помилки за певною ознакою;
- розпізнавати лінгвістичні та комунікативні помилки;
- зіставляти однотипні лінгвістичні помилки й аналізувати причини їх виникнення;
- зясувати причини виникнення найпоширеніших редакторських помилок й уникати їх.

редагуватимуть:

- різні види текстів за допомогою комп'ютерних програм;
- різні види видань.

виконуватимуть:

- девіативний аналіз усного і писемного мовлення ЗМІ;
- частковий лінгвістичний та стилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

аналізуватимуть:

- тексти різних стилів і жанрів;
- помилки різних типів та причини їх виникнення.

створюватимуть:

- класифікаційну таблицю помилок.

11. Рекомендована література

Базова

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної девіатології / Ф. С. Бацевич. – Л.: Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2000. – 236 с.
2. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок / А. О. Капелюшний. – Л.: ГПАС, 2000. – 68 с.
3. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с.
4. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ВФ «Афіша», 2011. – 640 с.
5. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; За ред. М. Я. Плющ. – 6-те вид., стер. – К.: Вища школа, 2006. – 430 с.
6. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. – К.: Вища школа., 2006. – 326 с.
7. Куляс П. П. Типологія помилок у корекційних таблицях: навч. посіб. / Павло Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 167 с.
8. Куляс П. П. Редакторський практикум (з дисципліни "Типологія помилок"): навч. посіб. для студентів спец. "Видавнича справа та редагування", "Журналістика", "Філологія" – з парал. спеціалізацією "Редактор" та "Літ. редактор" / П. П. Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т укр. філології та літ. творчості ім. Андрія Малишка. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 335 с.
9. Куляс П. П. Типологія помилок: підручник-монографія: кн. для ред. / Павло Куляс; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т укр. філології та літ. творчості ім. Андрія Малишка. – Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 463 с.

Додаткова

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення: Ін-т укр. мови НАН України / К. Городенська. – К.: КММ, 2014. – 124 с.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 368 с.
4. Куляс, Павло Петрович. Система – проти автоматизму суржику: редакторський погляд [Текст] : навч. посіб. / Павло Куляс ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т вищ. освіти Нац. акад. пед. наук України. – Вид. 2-ге, розшир. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – 293 с.
5. Проценко О. В. Прагматична самокорекція в українському спонтанному мовленні білінгвів (на матеріалі теле- та радіотекстів): монографія / О.

В. Проценко ; Київ. нац. Т. Шевченка. – К. : Київський ун-т, 2005. – 127 с.

Словники

1. Бідзіля Ю. М. Словник журналіста: терміни, мас-медія, постаті. – Ужгород: Закарпаття, 2007. – 224 с.
2. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Франка, 2003. – 68 с.
3. Бобух Н. М. Словник антонімів поетичної мови. – Полтава: АСМІ, 2009. – 296 с.
4. Бук С. 3 000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / Наук. ред. Ф. С. Бацевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 192 с.
5. Бук С. 3 000 найчастотніших слів розмовно-побутового стилю сучасної української мови / Наук. ред. Ф. С. Бацевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 180 с.
6. Бук С. Частотний словник офіційно-ділового стилю: принципи укладання та статистичні характеристики // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць – 2006. – Випуск 14. – С. 184-188.
7. Бурячок А. А. Орфографічний словник : 4-те вид., доопрац. – К.: Наук. думка, 2002. – 460 с.
8. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.: ВТФ «Перун», 2003. – 896 с.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Голов. ред. Бусел В. Т. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
11. Вусик О. С. Словник українських синонімів / А. М. Поповський (ред.). – Д.: Січ, 2000. – 424 с.
12. Головащук С. І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник / С. І. Головащук. – К.: Либідь, 1995. – 192 с.
13. Головащук С. І. Словник наголосів. – К.: Наук. думка, 2003. – 319 с.
14. Горпинич В. О. Словник географічних назв України (топоніми та відтопонімні прикметники). – К.: Довіра, 2001. – 528 с.
15. Граматичний словник української мови : Сполучники / Уклад. Городенська К. – Київ-Херсон : Видавництво ХДУ, 2007. – 340 с.
16. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140 000 слів / Відп. ред. Н. Ф. Клименко. – К.: Видавничий дім Д. Бураго, 2011. – 760 с.
17. Демська О. М., Кульчицький І. М. Словник омонімів української мови / Міжнародний фонд «Відродження». – Львів: Фенікс, 1996. – 223 с.
18. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів // С. Я. Єрмоленко (ред.). – К.: Либідь, 2001. – 224 с.
19. Івченко А. О. Орфографічний словник української мови : Понад 40000 слів / А. О. Івченко; ред. Н. Є. Фоміна. – Х. : Фоліо, 2006. – 765 с.

20. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови. Близько 7000 слів / А. О. Івченко; ред. Н. Є. Фоміна. – Х. : Фоліо, 2006. – 766 с.
21. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера: Словник-довідник. – К.: Наук. думка, 2004. – 202 с.
22. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів української мови. – 3-тє вид., доп., випр. – К.: Довіра, 2006. – 349 с.
23. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови / С. Караванський. – 2-е вид. доп. і опр. – К.: Українська книга, 2000. – 480 с.
24. Карпіловська Є. А. Кореневий гніздовий словник української мови: Гнізда слів з вершинами-омографічними коренями. – К.: Укр. енциклоп. ім. М. П. Бажана, 2002. – 912 с.
25. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Карпіловський В. С., Недозим Т. І. Словник афіксальних морфем української мови. – К., 1998. – 435 с.
26. Куляс П. П. Словник найпоширеніших помилок у засобах масової інформації з варіантами їх виправлення: посіб. для майбут. редактора. До курсу "Редагування різних видів літератури" / П. П. Куляс; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". – К.: Університет "Україна", 2006. – 192 с.
27. Лінгводидактика професора Степана Пилиповича Бевзенка: словник-довідник з української мови / М-во освіти і науки України. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 254 с.
28. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України. – К.: Академія, 2014. – 544 с.
29. Полюга Л. М. Словник українських морфем. – 3-є вид. – К.: Довіра, 2009. – 554 с.
30. Селігей П. О. Етимологічний словник запозичених суфіксів і суфіксоїдів в українській мові. – К.: Академперіодика, 2014. – 324 с.
31. Культура мови на щодень / Н. Я. Дзюбишина-Мельник, Н. С. Дужик, С. Я. Єрмоленко та ін. – К.: Довіра, 2000. – 304 с.
32. Мазурик Д. Нове в українській лексиці: Словник-довідник. – Л.: Світ, 2002. – 130 с.
33. Новий орфографічний словник української мови: Граматика в таблицях: 50000 слів // О. А. Аматауні (голова ред.-худож. ради). – К.: Аконтіт, 2005. – 414 с.
34. Новий російсько-український словник-довідник / уклад. С. Я. Єрмоленко та ін. – вид. 2-е, доп. і вип. – К.: Довіра: УНВЦ «Рідна мова», 1999. – 878 с.
35. Орфоепічний словник української мови / уклад.: В. М. Русанівський, В. В. Чумак, Г. М. Ярун ; за ред. В. М. Русанівського. – К.: Перун, 2006. – 202 с.
36. Полюга, Левко Михайлович Словник синонімів української мови. – 2. вид. – К.: Довіра, 2006. – 477 с.
37. Полюга Л. М. Словник українських морфем. – Львів: Світ, 2001. – 448 с.
38. Полякова Л. О. Український орфографічний словник з граматичними таблицями + короткий правописний коментар: 80000 слів. — Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 496 с.

39. Російсько-український словник наукової термінології: Суспільні науки // Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко та ін. – К.: Наук. думка, 1994. – 600 с.
40. Словник символів культури України // За заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка. – К.: Міленіум, 2002. – 260 с.
41. Словник антонімів української мови // За ред. Л. С. Паламарчука. – Вид. 2, доп. і випр. – К.: Довіра, 2001. – 275 с.
42. Словник іншомовних слів / Уклад. Л. О. Пустовіт та ін. – К.: Довіра, 2000. – 1018 с.
43. Словник географічних назв України / Горпинич В. О. – К.: Довіра, 2001. – 526 с.
44. Словник неологізмів: англо-український / укладачі Зацний Ю. А., Янков А. В. — Вінниця: Нова Книга, 2008. — 360 с.
45. Словник синонімів української мови / Л. М. Полюга. – К.: Довіра, 2004. – 477 с.
46. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В. М. Білоноженко та ін. – К. : Наукова думка, 2003. – 1104 с.
47. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. – К. : Критика, 2003. – 335 с.
48. Туровська Л. В., Василькова Л. М. Нові слова та значення. – К.: Довіра. – 2008. – 271 с.
49. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – 88 с.
50. Україна в словах. Мовокраїнознавчий словник-довідник // Упор. і кер. Н. Данилевська. – К. : Вид-во «Просвіта», 2004. – 704 с.
51. Українська мова : Енциклопедія. – 2. вид., випр. і доп. – К.: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – 833 с.
52. Шевчук С. В. Російсько-український словник ділового мовлення. – К.: Вища школа, 2008. – 487 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Схомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>
4. Библиотека Гумер
<http://www.gumer.info/>

Навчально-методична карта дисципліни «Типологія помилок»

Разом: 75 год., лекції – 18 год., практичні заняття – 18 год., індивідуальна робота – 10 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 25 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.					Змістовий модуль 2.			
Назва модуля	Основи мовної та мовленнєвої девіатології					Основи комунікативної девіатології			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Теми лекцій	Типологія помилок як навчальна дисципліна. Вступ. Предмет і завдання курсу.	Загальна класифікація помилок. Лінгвістичні помилки, їх значення та види.	Лексика неосновного фонду і редакторська практика.	Фразеологія у творчій лабораторії редактора.	Неточне формотворення і вади зв'язку слів: найпоширеніші морфологічні й синтаксичні помилки.	Ясність тексту: типи помилок, які її порушують.	Загальна характеристика комунікативних помилок	Ментально-психологічна природа авторських помилок.	Типологія помилок як інструментарій майстерності редактора.
Теми практичних занять	Лексика неосновного фонду і редакторська практика.	Багатозначність слова і контекстуальна точність його вживання.	Суржик і система його подолання.	Неточне формотворення (найпоширеніші морфологічні помилки).	Вади зв'язку слів: найпоширеніші синтаксичні помилки.	Загальна характеристика комунікативних помилок.	Логічні та фактичні помилки	Комунікативні помилки як об'єкт уваги редактора.	Редактор як джерело спотворення тексту.
Самостійна робота	Табл. 6					Табл.6			
Контроль	Модульна контрольна робота 1.					Модульна контрольна робота 2.			
Підсумковий контроль	Залік								

